

Slovenski Pravniki

Leto XLVII.

Ljubljana, avgusta 1933.

Št. 7. — 8.

Posvečeno Prvemu shodu pravnikov slovanskih držav.

Bratislavsko delo.

Še par dni in Bratislava, stari velikomoravski grad in danes ponosna prestolica prekrasne slovaške zemlje, bo pozdravila v svoji sredini odposlance slovanskih držav, slovanske pravnike. Zbrali so si to mesto, kjer hočejo svoje resno delo skupno posvetiti svoji organizaciji, svoji domovini in zbližanju slovanskih zemelj med seboj. Poklonijo se obenem človeškemu občestvu, prinašajoč tudi temu izsledke svojih prizadevanj in tako etični ideji skupnosti vsega človeštva, tej ideji, ki so ji prizadevale strahotne preskušnje zadnjih desetletij toliko ran, ki ima pa svoj vir vendarle v človeškem dostojanstvu.

Bratislavski shod naj pokaže notranjo silo slovanskega pravištva, naj spelje njih moči v urejen veletok.

Pravniške delavce pošljeta Sever in Jug, svoje moči jima pridruži še Vzhod. Same delavce, ki niso delali le na poprišču svojega nacionalnega prava in temu v prid, marveč čijih delo je bilo prav tako v korist tudi drugim narodom. Kakor drugod tako si tudi v pravu utira slovansko pravoznanstvo z mogočnimi koraki pot v svet in polaga kamenje k skupni stavbi občnega prava. Po svetovni vojni nastopa že bolj samostojno in ne več, kakor poprej, v pretežni meri pod tujo firmo in bogateč tuje znanstvo. Vsi ti delavci si podajo sedaj v Bratislavi roke, se spoznajo med seboj in se pogodijo o skupnem delu za bodočnost. Dogovoré se pa tudi, kako se bodo sporazumevali odslej brez tujega posredovanja.

Positivni izsledki, doseženi v tem pravcu, bodo pomenili veliki, uspehe za bodočnost jamčeči dogodek.

Zadal pa si je shod še drugo, v žive organizme zadirajočo nalogo.

Opirajoč se na zavest družice skupnosti posameznih slovanskih narodov, ki se je pojavljala po njih narodnem probujenju na različne načine in v pogostih smereh, naj odkrije bratislavski shod tiste točke, katerih skupna ureditev zanje je najbolj pereča, v sedanjosti najbolj nujna in ob danih razmerah najlažje dosegljiva. Tam ob mogočem Dunavu segajo veje severnih slovanskih rodov najbolj proti jugu, tam je usoda zgodovine pred davnimi stoletji nasilno pretrgala zvezo med njimi in južnoslovanskim jugom. V Bratislavi je najpripravnejše mesto, da pokaže shod na potrebno skupno ureditev pravnih ustanov, pripravi zakonodajam zbrano gradivo in jim krči pot. To delo je mnogo pozitivnejše kakor uveljanje prijateljskih dogovorov.

Ako se razvija življenje po enakih tirih, odpadejo mnogobrojna trenja, ki ustvarjajo kali nesorazumljenja, zagrenjenosti in sovražnosti. Pospešuje pa zблиžanje na povsem realni podlagi. In to, zблиžanje slovanskih držav, nam je poleg prve naloge najbolj pri srcu!

V tem znamenju pozdravljamo bratislavski shod in mu želimo uspešnega poteka.

UREDNIŠTVO.

Skupna podlaga zgodovine slovanskega prava.

(Prispevek referatu prvega kongresa pravnikov slovanskih držav, Bratislava 1933.)

Dr. jur. et phil. Jos. Žontar.

Zadnja desetletja so pravnozgodovinske študije v slovanskih državah zelo napredovale. Pospešili so namreč izdajanje pravnih virov, proučevali poedine pravne institute, pojasnili tudi mnoge medsebojne vplive pravnih območij ter se tako približali kritični sintezi pravnozgodovinskega razvoja poedinih slovanskih narodov in držav.¹

Zato je zelo umestno, da si stavimo ob stoletnici prve izdaje W. A. M a c i e j o w s k e g a »Historja prawodawstw

¹ Prim. preglede pravnozgodovinske literature slovanskih držav v Bulletin d'Information des sciences historiques en Europe Orientale. Varsovie I. 1928 sl., Przewodnik historyczno-prawny, Lwów I. 1930 sl.